

kommande kun er $\frac{1}{10}$ mod Bygningshaandværket, $\frac{1}{25}$ i Sammenligning med Jisseriet og $\frac{1}{30}$ i Sammenligning med Jærnbauerne. Sammenlignet derimod med Haandværk og Industrien er Forfællelsen ikke meget væsentlig. Der er Springet kun som fra 13—17. Lægges Bygningshaandværket sammen med de øvrige Haandværk og Industrien, er det i vor Kommission oplyst, at Landbrugets Farlighed er omtrent $\frac{1}{4}$ af den Risiko, som det samlede Haandværk og Industrien løbe. Man ser altsaa, at Fællesrisikoen bliver et Middeltal mellem Tallet for Bygningshaandværket, som jo er det farlige, og Tallet for de øvrige Haandværk og Industrigræne, som ere de mindre farlige. Dertil kommer et andet Hensyn, som ogsaa maa tages med i Betragtning, og det er de forskellige Vilkaar, hvorunder disse Erhverv virke. En Del af Erhvervene ere jo i Stand til at vælte denne Produktionsudgift, hvad denne Udgift jo i Virkeligheden er og bør være, over paa Forbrugerne, men andre Erhverv ere ganske ude af Stand dertil. Jærnbanevæsenet kan jo lettelig beregne sig den fornødne Indtægt ved at forhøje Billetbetalingen; Bygningshaandværket, som ikke lider under nogen udenlandsk Konkurrence, der bestemmer Prisen, vil sikkert ogsaa let kunne vælte Byrden fra sig ved at forhøje Prisen for dette Haandværks Vare, altsaa forhøje Betalingen for Bygningsarbejde; men andre Erhverv, deriblandt Landbruget, ere, som sagt, ganske ude af Stand dertil. Der vil ikke kunne være Tale om, at Landbruget skulde kunne lægge denne Udgift paa Prisen for sine Varer, thi denne Pris bestemmes i Udlandet ved ganske andre Hensyn end Hensynet til Forholdene herhjemme. Det samme gælder Søfarten, der er afhængig af den store udenlandske Konkurrence og altsaa ikke kan lægge Udgiften paa Fragten, men selv maa bære den. Heller ikke denne Forfællelse kan man undlade at tage Hensyn til.

Paa dette Grundlag blev Sagen optagen herhjemme, altsaa med offentlig Erkendelse af, at denne Sag er et Samfundsanliggende, og at det kun gjaldt om at fordele Byrden over Samfundet paa den retfærdigste Maade. Der blev saa i 1885 nedsat en Kommission til at behandle Sagen, og i denne Kommission samlede man alle de Kræfter, som man ansaa for de mest iagttværdige paa dette Omraade, navnlig maa jeg sige til, de Mænd, om hvem man vidste, at de virkelig vare varmt interesserede for at skaffe en Løsning til Stede. Jeg skal nævne som Deltagere i Kommissionen nuværende Sygekasainspektør Sørensen, Stiftsphysikus Trautner, Profesør Wester-

gaard, og der var tillige andre, som ogsaa have været nær knyttede til Arbejdet for Gennemførelsen af de sociale Opgavers Løsning her i Landet. Jeg hører ikke til dem, der mene, at man absolut og altid skal bøje sig for Sagfundstaben, men jeg er stærkt tilbøjelig til at gøre det, naar Sagfundstaben bæres af en saa anerkendt, virkelig varm Interesse for en Løsning af den Opgave, der foreligger, som det her var Tilfældet, og jeg tror ikke, at vi have det saa rigt med den Slags Kræfter, at vi kunne stampe dem op af Jorden og uden videre kaste Frugten af deres Arbejde over Bord. Jeg maa sige til, at skønt Landbruget mærkelig nok ikke var repræsenteret i Kommissionen, sandsynligvis fordi det fra første Djeblit har været Regeringens Mening ikke at inddrage Landbruget under Forsikringen, idet man allerede da havde en Forestilling om, at Landbruget ikke er noget farligt Erhverv, hvilket dog ikke gælder i saa stort et Omfang, som man tidligere har troet, som Kommissionen dog til det Resultat at medindbefatte Landbruget under Ulykkesforsikringen paa en Maade, som jeg tror, at det meget godt kan være tjent med. Efter to Aars Forløb forelaa der en Indstilling fra Kommissionen, som kom til Behandling i det høje Landsting og der undergik nogen Forandring. Lad mig sige til, at disse Forandringer vare ubefingede og væsentlige Forbedringer. Det høje Landsting havde efter min Mening stor Ære af denne Sags Behandling. Medens Kommissionens Indstilling ikke havde turdet vove at medtage under Forsikringen Arbejdere, der arbejdede for egen Regning, gjorde Landstinget dette Skridt og tog dem med. Kommissionen og Regeringen havde ikke vovet at medindbefatte under Forsikringen Søfart og Jisseri; men Landstinget tog ogsaa dem med, dog først efter et Aars Betænkning, og udvidede altsaa Forsikringen til i det væsentlige at gælde de allerfleste af Landets Arbejdere, kun med Undtagelse af enkelte Haandværk, der staa helt uden for Begrebet Farlighed. Jeg turde vel ikke tage fejl og risikerer vel ikke at blive modsagt fra nogen Side, naar jeg siger til, at en ikke uvæsentlig Grund til denne Landstingets demofratistiske Optræden i denne Sag var den Indflydelse, som nu afdøde Thomas Nielsen udøvede. Han havde jo i en ganske særlig Grad faaet Greb paa at vinde Landstingets Ære for de sociale Opgavers Løsning. Forslaget kom til os fra Landstinget i 1890, og det indeholdt da følgende Inddeling, som allerede foreløbig er omtalt af forskellige. Jeg skal kun kortelig gøre opmærksom derpaa. Landstinget var altsaa gaaet ud fra